

5. Перелік країн, що застосовують МСФЗ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://msfz.minfin.gov.ua/uk/IfrsOtherCountries/AboutIFRSInOtherCountries/Pages/ListCountriesUsingIFRS.aspx>

Сайко К. І.
Науковий керівник - Зінченко О.В., к.е.н., доцент,
Київський національний університет
технологій та дизайну
м. Київ

Методика обліку запасних частин на автотранспортних підприємствах

Запасні частини як оборотні матеріальні активи призначені для використання на ремонт, реконструкцію, модернізацію обладнання і машин (у тому числі транспортних засобів), що належать підприємству, а також для використання на ремонт обладнання і машин за замовленнями сторонніх осіб і для використання з метою організації сервісу передпродажної підготовки і гарантійного ремонту таких засобів. Призначення цих запасів (запчастин) на підприємстві залежить від видів його статутної діяльності.

На АТП використання запчастин, як правило, не виходить за рамки внутрішніх потреб підприємства. Внутрішніми потребами обмежується використання запчастин на підприємствах, що спеціалізуються на наданні автотранспортних послуг стороннім організаціям і фізичним особам.

Запасні частини - це окремі вузли, агрегати та деталі транспортних засобів, призначені для заміни зношених частин основних засобів. Для обліку запасних частин відкриваються субрахунки: запчастини нові на складі; запчастини, які підлягають ремонту, але придатні для використання; запчастини, що були в експлуатації, не потребують ремонту і придатні для використання.

Облік запасних частин ведеться на субрахунку 207 «Запасні частини». Кожне автотранспортне підприємство відкриває до 207 субрахунку необхідні аналітичні рахунки.

Субрахунок 207 призначений для обліку придбаних/виготовлених запасних частин, які використовуються для проведення ремонтів, заміни зношених частин машин, обладнання, транспортних засобів, інструменту, а також автомобільних шин у запасі та обороті. На цьому субрахунку обліковується обмінний фонд устаткування, двигуни, вузли, агрегати, що створюються в ремонтних підрозділах підприємств.

Запасні частини, придатні до використання обліковуються в обліку за первісною вартістю, відремонтовані – в розмірі 50 % вартості, а ті запчастини, які потребують ремонту – за ціною їх можливої реалізації, але не більше 10 % їх первісної вартості.

Усі запасні частини, що надійшли від постачальника, оприбутковуються

на склад за накладними. При передачі в ремонтні підрозділи їх вартість списується на витрати з ремонту.

Аналітичний облік запасних частин ведеться за місцями зберігання та однорідними групами, для запасних частин обмінного фонду – за групами: придатні до експлуатації (нові та відновлені); що підлягають відновленню (на складі); що знаходяться в ремонті.

Запасні частини до автомобілів підлягають ремонту. Витрати на ремонт відносять на збільшення їх вартості, а після встановлення їх на автомобіль, що ремонтується – до складу витрат на ремонт. Запасні частини, які не придатні для подальшої експлуатації та не підлягають ремонту, оприбутковуються на субрахунок 209 «Інші матеріали» за ціною їх можливого використання, як правило за ціною брухту. Ремонтні служби АТП контролюють списання запасних частин на підставі документації.

Запасні частини підприємства придбавають від постачальників за готівковий/ безготівковий розрахунки та виготовляють/відновлюють в майстернях підприємства.

Для забезпечення безперебійної роботи та упорядкування руху запасних частин на підприємстві видається наказ про умови формування запасів і видачі запасних частин зі складу, де затверджується:

1	перелік вузлів, агрегатів і матеріалів, які видаються за документами первинного обліку тільки за наявності підпису головного інженера чи інших осіб керівного складу
2	порядок відпуску запчастин, вузлів, агрегатів і матеріалів зі складу для продажу іншим юридичним чи фізичним особам
3	створення резервного фонду запасних частин, який включає, як мінімум, по два екземпляри кожного найменування запчастин, згідно із затвердженим списком

Придбанні запасні частини обліковуються аналогічно придбанню інших запасів - за первісною вартістю. Облік придбаних запасних частин, вузлів, агрегатів ведеться за дебетом субрахунка 207 і за кредитом рахунка 63. Виготовлені власними силами запасні частини, готові деталі оприбутковують з кредиту рахунка 23. За дебетом субрахунка 207 відображають залишок і надходження, за кредитом - витрати, реалізацію та інше вибуття запасних частин. Аналітичний облік ведеться в розрізі місць зберігання чи в розрізі матеріально відповідальних осіб за однорідними групами запчастин.

Списують запчастини на потреби ремонту/ обслуговування автомобілів. Підприємство забезпечує обліковий процес руху запасних частин відповідно до потреб внутрішньогосподарського контролю та встановленого порядку обліку. Списують також нові або реставровані та зняті з інших автомобілів запчастини.

Списання запчастин, отриманих зі складу і використаних у процесі ремонту автомобілів, здійснюється за актами виконаних ремонтних робіт чи за актами заміни, складеними ремонтним підрозділом та затвердженими керівником підприємства.

Списують непридатні для подальшого використання запасні частини на

підставі акту довільної або затвердженої підприємством форми. Дрібні деталі списують за списком, що відображають в акті.

Зняті з автомобілів і непридатні для експлуатації запасні частини передають до складу з метою подальшої здачі (продажу) як металобрухту. Первісна вартість таких запчастин (металобрухту) дорівнює їх справедливій вартості (можливій вартості реалізації). Оприбутковують їх як безкоштовно отримані запаси (п. 12 П(С)БО 9) [1], а вартість включають до складу доходу підприємства за кредитом субрахунка 716 «Відшкодування раніше списаних активів» і одночасно як актив враховують за дебетом субрахунка 209 «Інші матеріали» у складі виробничих запасів (металобрухту) призначених для продажу.

Важливим є облік шин автомобільних, акумуляторів, номерних запчастин (двигунів, шасі, кузовів). Термін використання таких запасних частин, як правило, встановлюється нормами експлуатації, а для двигунів встановлюється термін проведення капітального ремонту. Для відновлення первісного ресурсу цих запчастин періодично проводять зарядження акумуляторів, наварювання шин, ремонт двигунів [2].

Якщо шини встановлені на автомобілі й отримані разом з ним, вони обліковуються в складі вартості основних засобів - автомобілів. Шини, акумулятори на складі не можуть виконувати самостійних функцій, тому обліковуються як запаси незалежно від вартості. Списання запчастин на ремонт 03 здійснюється проведенням: Дебет 23 Кредит 207.

На кожну шину в експлуатації ведеться Картка обліку роботи шини, де щомісячно зазначається фактичний пробіг автомобіля згідно спідометру. Списання шин здійснюються відповідно до норм пробігу [2]; норми (залежать від рівня досконалості конструкції шин та умов їх і експлуатації).

Заміна шин здійснюється за умови обов'язкового здавання\зношеної шини на склад, яка може бути передана в ремонт/відновлення або на утилізацію.

Заміна шин та акумуляторних батарей є витратами на технічне обслуговування автомобіля.

Автомобільні шини можуть бути на складі, в експлуатації (на колесах плюс запасне) та в ремонті. Автомобільні шини, що надходять на підприємство разом з автомобілем (на колесах плюс запасне), включаються до первісної вартості автомобіля. Заміна зношених автомобільних шин на нові здійснюється у випадку перевищення нормативно-експлуатаційного пробігу. Решта шин обліковуються на рахунку 207 "Запасні частини".

До рахунку обліку запасних частин (207), на якому ведеться облік шин, відкриваються рахунки порядку:

"Автомобільні шини на складі", "Автомобільні шини в експлуатації".	Або	"Автомобільні шини в запасі", "Автомобільні шини в обороті".
---	-----	---

На кожну нову/відновлену шину відкривається нова картка обліку роботи автомобільної шини. При передачі автомобільних шин на відновлення (в наварку) на шиноремонтний завод (з обміном на відновлені) вартість зданих

шин переводиться на іншу картку з написом: "У підзвітних осіб" або "У ремонті". При отриманні відновлених шин їх вартість, включаючи вартість ремонтних робіт, переводиться з картки автошин, переданих на відновлення, на картку шини на складі. Непридатні до відновлення шини, що підлягають списанню на вторинну сировину, списуються на рахунок 209 і перебувають там до фактичної їх передачі до пунктів збору вторинної сировини.

Список використаних джерел

1. П(С)БО 9 "Запаси", затв. наказом МФУ від 20.10.1999 р. № 246 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua/.
2. Норми експлуатаційного пробігу автомобільних шин, затверджені Наказом Міністерства України від 08.12.97 р. №420.

Скринник І.В.,
Науковий керівник - Зінченко О.В., к.е.н., доцент
Київський національний університет
технологій та дизайну
м. Київ

Особливості організації міжнародних автотранспортних перевезень: обліковий аспект

До складу автомобільного транспорту входять підприємства автомобільного транспорту, що здійснюють перевезення пасажирів, вантажів, багажу, пошти, авторемонтні і шиноремонтні підприємства, рухомий склад автомобільного транспорту, транспортно-експедиційні підприємства, а також автовокзали і автостанції, навчальні заклади, ремонтно-будівельні організації та соціально-побутові заклади, інші підприємства, установи та організації незалежно від форм власності, що забезпечують роботу автомобільного транспорту [1, ст. 30].

Автомобільний транспорт мобільний за своєю природою і менше залежить від зовнішніх факторів. До характерних ознак, позитивних якостей автомобільного транспорту належить високий рівень його маневреності, рухомості, висока швидкість руху. Доставка вантажу здійснюється від складу вантажовідправника до складу вантажоодержувача без проміжних перевантажень.

Міжнародні автомобільні перевезення характеризуються такими рисами:

- можливість забезпечити швидко та в повній цілості доставку вантажів у пункти призначення;
- доставка вантажів до отримувача може здійснюватися без перевантаження;
- велика мобільність перевезень;
- висока ефективність при перевезеннях вантажів на невелику відстань;
- ритмічність перевезення вантажів;